

Да ли је на помолу нова расподела светске финансијске моћи?

Пише: Владимир Јевтић
среда, 10 новембар 2010 14:50

У четвртак 11. новембра у главном граду Јужне Кореје, Сеулу, заседа комисија Г20, групе економски водећих светских земаља. Сасвим је легитимно поставити питање шта можемо да очекујемо од тог састанка, односно да ли ће самит допринети јединству међу водећим земљама света које представљају трећину светске популације и више од 90 процената светске економије?

Одговор на ово питање свакако мора бити негативан јер добро нам позната крилатица „на западу ништа ново” добија једну сасвим нову димензију. Наиме, међусобне оптужбе између САД и Немачке достигле су кулминацију након одлуке америчког министарства финансија да својој економији пружи финансијску инекцију у износу од чак 600 милијарди долара, али највећи проблем представља чињеница да је тај новац апсолутно без покрића! Ово може бити потенцијално веома опасно за земље у развоју али и за најразвијеније државе света јер поново се суочавамо са опасношћу глобалне економске кризе. Да је амерички економски модел у великој кризи увидео је и немачки министар финансија Волфганг Шојбле који је осудио одлуку Федералних резерви САД да у америчку економију “упумпају” 600 милијарди долара без покрића док је Ангела Меркел осудила америчке приговоре и покушај да се обузда огромни немачки трговински суфицит. [\[1\]](#)

Америка се труди да грчевито одбрани своју економску позицију која је базирана на монополу и штампању огромних количина долара без покрића, али такав економски систем прети да се уруши у себе као кула од карата што би имало несагледиве последице по читаву светску економију. Међутим, оно што је важније и што би у будућности могло да представља противтежу таквим тенденцијама јесте огроман економски раст земаља које чине неформални економски клуб тј, земаља БРИК-а ког чине Бразил, Русија, Индија и Кина која је недавно забележила огроман привредни раст захваљујући конкурентном тржишту што је довело до тога да ова земља претекне и Јапан на том плану.

Јачање економске, и последично политичке, моћи земаља БРИК клуба довело је до нове расподеле односа квота и гласова међу земљама које чине групу 20 што је самим тим довело и до најрадикалније промене права гласа у ММФ-у. Кина је претекла све водеће европске земље и са шестог стигла је на треће место одмах иза САД и Јапана када је у питању право одлучивања у ММФ-у. Истовремено Бразил се по први пут нашао у десеторици јер су квоте те земље највише порасле и то за трећину. Раст положаја земаља БРИК-а омогућио је да те земље повећају свој удео са 3.5 на 14.2 процената. У овом тренутку то можда не изгледа значајно јер САД и земље ЕУ још увек имају највећи пакет права на одлучивање али кључно је да ће се тренд раста учешћа земаља у развоју и држава које чине БРИК незадрживо наставити. Професор МГИМСО Сергеј Лузјањин сматра да је то “знатан продор и да ће се та тенденција наставити. Изгледа да ће током

Да ли је на помолу нова расподела светске финансијске моћи?

Пише: Владимир Јевтић
среда, 10 новембар 2010 14:50

наредних 5 година у оквиру ММФ-а земље у развоју које имају огроман тржишни, политички и економски потенцијал у оквиру савета директора ММФ изравнати своје положаје. У том смислу земље Брик-а у ММФ иступају као сложна група”. [2]

Можемо да додамо да се чак и ова прогноза чини превише опрезном у смислу да је сасвим реално очекивати да, упркос оштрим протестима САД и земаља ЕУ, земље чланице БРИК-а свој положај у тзв. пакету одлучивања који омогућава право вета изједначе са САД и ЕУ већ за највише три до четири године. Ово ће омогућити и стабилизацију светске економије али и заштиту слабијих економија од неконтролисаног прилива америчког долара без покрића захваљујући чему привреда САД вештачки одржава свој глобални монопол.

[1] <http://www.nspm.rs/hronika/volfgang-sojble-americki-ekonomski-model-qu-dubokoj-kriziq.html>

[2] <http://www.nspm.rs/hronika/udeo-zemalja-brik-u-mmf-u-povecan-sa-35-na-142-odsto.html>